

Партийжи амыдырал ОЛАР ТАРАА ДЭЭШ ДЕМИСЕЛДЕ

Бо чылдын күзү Каа-Хемин Ийиникиз «Тилелге» болжолдуу девишээрине шынап-ла алды сарыг, каа чаагай бооп турар, ыччалдаа чамдык хунерде дээрни булуттар дуй ай, чаыста, күсү дүжүт ажаалдааның үнел хунерин чире шаап алпарып турар таварылгалар баа бар болуп турар. Колхозтун механизаторларынын күштүгү күзели — тарааны чидир чокка болгаш ой-шаанда ажаап алыры, күрүңгө тараа сазар хулааларын чүгө долур эвес, харын-даа азыр күсүдери болуп турар.

Бо күзү «Тилелгени» тараа дээр демиселдин бирин олурунда коммунистер чоруп турар. Ленин орденин адылдектин, колхозтун хоочун механизатору, коммунист Довбан Дамьянович Дава механизаторлар ортузунда калбарган социалист чарыштын тилекчилик бооп, бирти черде чоруп турар. Ол болууну башкарып турары «Сибиряк» комбайн-биле ам безин 600 ажыг тонна тарааны бастыраа лаанган. Оон соон дарый анык комбайнер, партия кезжигунгө кандидат Сергей Сидоров чоруп турар. Олар боттарынын улегер-чижа-биле еске комбайнерлерини соруктуп ажаалдаарын хайныктырып турарлар.

Дүжүт ажаалдааның үнел 5 коммунистер тургустунган партия болуу инда ажаалдап турар. Ол болук ажаалдаанын шынарын хынап, агрегаттарын, шын таарыштыр тургузарына бригадирге дузалап турар.

— Бистин коммунистеринис дүжүт ажаалдаанын эн кыска хуусада болгаш чидир чокка эрттирер соругтаны баш удуу-ла салып алган турганнар. Дүжүт ажаалда-ада ажаалдап турар коммунистер партия болуунуң организатор ажаалдааны дуза-биле мурунча салдырган соругтаны күсүдип шыдаар, дүжүт ажаалдаанын октябрь аясында доозар бис — деп, колхозта партком секретары Н. Д. Монгуш чугаалаан.

Механизаторлар дүжүт ажаалдаанын дүрөн чоруда-рына чүу чүе дузалап турарыа? Хамыттын мурунда техниканы эки септээни, техникти хандырылганын шын тургусканы баа механизаторларын ажаалдаарына болгаш чурттаарына таарымчалыг байдалды тургусканын уугу рорук болуп турар.

Колхозта социалист чарышты баа эки организа-таан. Чарыштын түнелени беш хонгаш-ла удурун, оон тилекчилерге материалдыг болгаш моральдыг изи-белешинин көргүзүп турар. Күш-ажылды, култура-мас-салыг ажаалды эки организа-таанындал сагыла-чурмуу урор чорук чок бооп турар.

Колхозта күш-ажылды ор-

ганизаааны эки болза-даа, комбайнар ажаалдап тур-руп алыр таарылгалар бар. Оон кол чылдаагы артык кезектерин чидишпезинде. Индыг чорук чүгө ол кол-хозта эвес, районун эске-даа ажаалдаарында бар. Районун «Сельхозтехника» каттыжымкынын артык кезектери-биле четпес хан-дырып турары, дээр ажаал-агыларын негелде кылып турары чоптуп.

Бир эвес «Тилелге» кол-хозта артык кезектер чидиш-пезинде техника ажаалда-вай барып турар болза, оон кожазы «Бүрөн» совхозта күш-ажылды организааанын четпезинде техника ажаалдавай барып турар. Чижээ, сентябрь 20-де 15 комбайн ийи шак иштинде ажаалдавай барган. Оон чыл-даагы мурундай болууну чүгө: чөм белеткеер газыг плиталар урелет, механиз-торларга азы-чөмн ой-шаан-да кылып берип четпекте-нинде болган. Оон ийи ком-байнардын ажаалдавай баа-ры техникти хандырылганын четпезинде, күш-ажылды сагыла-чурмуу урей бөр-ринден баа болулап турар. Тарааны ажаап турары чидирлиг.

«Бүрөн» совхозта парт-комун бөрүзү тускай эртем-нигерлер, иланя ажаалды харылап турар коммунистер-ден негелдени бекиткен болза үстүңе четпестер чок болуп турган.

В. ГУСЕВ,
СЭП райкомунуң
инструктору.

ХУЛЭЭЛГЕВИС ТҮҢНЭИ ТҮР БИС

Туранны харылаа бед-ринин коллективинде партия, профсоюз болгаш комсомол организааилары администра-ция чери-биле кады коллек-тивке — хамзаарышкан бүгү уластактарын ажалчыларын-нын болгаш инженер-техник-ти ажалчыларын беш чылдын шийтирил чылдаа алган бекиткен хулааларын сайгыры көргөш, бүдүрүлгө көргүзүлгө бекитер, чонун хулааларын экижидер таразы-биле нити хулаалар-ларын ажаалдап кылган тур-ган. Ону бо чылдын январь айда болган партия кезжигу-нерин ажал хулаалына ба-дылаан, хулааларын күе-судейин ай, квартал санында түнел удурун турарын мексикта, администрация че-ринге, партия организаа-цияна лааскан. Коммунистер-нин хулаалында хулаа алган ол шийтирил ботандары-биле чарыштын түнелдерин доктаамал удурун, ону ха-рылаа бедринин тус-тус салбырларын ажалдаан кел-динис. Алданган хулааларын-нын канчаар ботанын тур-арын профсоюз организаа-циянын хулааларына каш удаа чугаалажы келген.

Чыл төңүзүңе чедир шоо-луг эвес үе арткан. Ичча-ган бистин коллективтин ал-ган хулааларын канчаар бот-танын турарына хамзаарыш-тыр чамык чиктерини чу-гаалап болур. Туран хулаа-ла болгаш районун чурттаачы-ле еске-даа суурларында те-лефон номерлерин точала-рынын чидишпей турарынын баа тургускай автоматтыг телефон станцияларын орта ажаалдавай турарын дута-йылда негелде хомзалдар моон мурунда чылдарда чон-дан хой көзүп турган. Илан-гы ажалды чоннар депутат-

сеттинген, продукциянын бот-уебин чыл дүргүзүндө 4, хуу чингидир план ам безин 9 хуу кылдыр күсүттинген. Бо дээрге бүдүрүлгө көргү-зүлгө-дир. Коллектив кез-жигунерини нити билини, тускай мергежил бекитер таразы-биле уугу ажаалдары ботандарын хулаалары көр-дүнгөн турган. Бо таразы-биле баа-ла чамдык эки көр-гүзүлгө чедир алдынып тур-ар.

Бистин коллективинис ком-мунист күш-ажылды кол-лектив деп ат дээр каш чыл улаштыр демисежип тур-ар. Ол атты чыл санында өзөөш эвес бригадалар чедип ал турар. Ону чедип алган бригадалар, шалычылдар ук атты чыл санында бекиткен турарлар. Коммунист күш-ажылдын шалычылдар деп алы 11 кижин баштаа. Харылаанын көжүп чоруп салбырларын начальниги аш А. Баранова болгон оон еске үн кижиге ол атты тыыс-кы. Иччаган коммунист күш-ажылды шалычылдарын хулааларын өстүрер таразы-биле алданган хулаа-ге күсүттинген.

Чонун телефон болгаш почта харылаанын экижидер-нин таразы-биле алданган хулааларын канчаар бот-танын турарына хамзаарыш-тыр чамык чиктерини чу-гаалап болур. Туран хулаа-ла болгаш районун чурттаачы-ле еске-даа суурларында те-лефон номерлерин точала-рынын чидишпей турарынын баа тургускай автоматтыг телефон станцияларын орта ажаалдавай турарын дута-йылда негелде хомзалдар моон мурунда чылдарда чон-дан хой көзүп турган. Илан-гы ажалды чоннар депутат-

тарын район болгаш респу-блика советтеринин депутат-тарына сонугулар бо та-лазы-биле уругу негелде ча-гыт кылып турганнар. Район-ун удурун болгаш республи-канын харылаа органнын те-лефон харылаанын экижидер таразы-биле бисе уугу дуа-ны көргүскөн. Чуну-да муру-нунда Туран-биле суурларын аразынын баа суурларын иш-тиги телефон станцияла-рынн техникти ажалдаан экижиге бис. Район төвү-нде, «Өк», «Сая» совхозтар-да мурункузулдан ийи катап чыл каналды болгаш күштүг автоматтыг телефон станция-ларын бистин монтерлары-вс, техниктеринис кыска хуусада өйпөн тургускан.

Шийтирил чылда алдан-ган хулааларын канчаар бот-танын турарын доктулап чугаалаагга индиг. Бистин бо чедиктинеринис партия организааиянын иштики ажалын экижиге кезикти-чедип алынып турар. Партия хулаалары ай санында эр-тин, ажаа коллективин ажал-амыларын хамзаарышкан айтырларын чугаалажып турар. Чокта чаа болуп эр-кен коммунистерин ажал ху-лаалына кыска белеткедин дута-йылда тус-тус салбырлар начальнистерин илетке-рин алган. Суурларда хары-лаа салбырларын кайзы-ны-даа эки белеткедин бол-гаш хулаага делегеттер, чыл төңүзүңе чедир арткан уенин дүргүзүндө кылып чо-рулар ажаалдарын толатаркан.

А. КОСТЕНКО,
Туранны харылаа
бедринде партия
организааиянын
секретары.

ХОВУ-АКСЫНДАН: фотоинформация

Анык коммунист Николай Петрович Ивочкин дорт чыл бурунгаар Хову-Аксынын № 14 профессиона-техникти училшени дооскан, ол суурда автотранспорт бүдүрүлгө-ниге бязаачылап кирген. Ол үеден эгелээш, Николай бо-дунуң арга-дуржулганын улам байыдып, бешки разрядтын бязаачылыга чедир депшээ.

Амгы үеде ол АТБ-ниң талаачыларын, септечилерин-ни кирген чагыларын ой-шаанда күсүдип, ай бүрүзү-нүң планын 115—120 хуу күсүдип турат, муракчыларын олурунда кирген (үстүңе чурукта).

«Тына кобальт» комбинаттын топ электростанциянын ажал-ишчилерин алуус аяла комбинаттын чектер аразына калбарган социалист чарышты бирти черин алган. Ол чедиктинде электростанциянын бульдоерин Сүте Сала-кович Чананан кирген уугу-хуузу биче эвес. Ол чө-тө тус-тус ажалчылар аразында калбарган чарыштын ба-а бир тилекчи болган (адаанда чурукта).

В. ЧАДАМБАНЫЧ фотолары.

БАШТААР ЧЕРНИҢ ХУРАЛЫНГА

Чокта «аа республика-нын «Билиг» нителеленин баштаар чериниң хураалы-га Каа-Хем районда келээ ажал-агынын билигтерин чонга пропатадалаар ажаалды канчаар чоруду-турарын дута-йылда чу-гаалашкан. Инда «Билиг» нителеленин баштаар че-риниң харысалгалыг се-кретары С. А. Перонова дыкнадыгын кылган.

Районда келээ ажал-агынын 60 хире тускай эртемнигер бар, оларын 49-у «Билиг» нителеленин кезжигунери болуп ту-руп, тускай эртемнигер-нин хой кезин—полити-форматорлар, агитаторлар.

Чонга партиянын ший-тирлерин лекция, бесе-далар аргазы-биле чедир, илепкейил ажаалдап турар шийтирлер. Билгаларга «Ленинниң орук» совхозтун кол экономни Г. Зрин, кол агроном — И. Тара-нов, «Бурунгаар» совхозтун механизатору А. Арта, «Тилелге» совхозтун агро-ному Ф. Борников бол-гаш В. Рыжов, М. Поле-жаев, Н. Монгуш дээр, еске-лерин-даа хамзаарыш-тыр болур.

Эрткен тос аяларда лек-торлар 15310 дыкнакты 178 лекцияны номчуп, 370 беседалар чоруткан. Олар-нын темалары кызы-бур «Келээ ажал-агы про-дуктарын бот-уезин чин-гелерин аргалары», «Эн үезинер — абык дүжү-түн үнеленин», «Хой ажи-лында бот-оруга-чарыла-га», «Сут продуктуларын шынарын бедирин болгаш бот-уезин чингел-дери», «1973 чыл—тоску беш чылдын шийтирил чылда-да» болза-да еске.

Колхоз, совхозтар уду-рутуучулар, тускай эртем-нигер, партия райкомун ажалчыларын өөрөтп эконимканы болгаш келээ ажал-агынын эрелен баш-каарынын шлоказын организаастан. Ай санында бир, катап ажаалдар ол школада чус ажал дыкна-чы бар. Оон аягыла эки-номикти билгелерини ту-дээрин өөрөтп школа-да ортук эконому тус-кай эртемнигерин өөрөтп турар.

Муракчы дуржулганы ажал-ишчилер аразын негелдедилер болгаш ону улам ханы шийтедилер алыныр бир даштыг арга-ан—тускай мергежилдер аайы-биле чорудуп турар конкурстер болур. Чер ажалынын бедик культу-разын чедип алыр дээр маргылаа бригадалар бол-гаш ажал-агылар аразы-нда алы чыл улаштыр чо-руп турар. Маана «Тилел-ге» биле «Ленинни орук» совхозтар шылгарал кел-ген.

Бригадалар төптеринде хову турлагарында мурак-чы арга-дуржулганы чырылар соругталыг «Хо-вулардан мезелер», «Күш-ажылдын алдары», «Мою болууга ажаалда» деп ка-лендарлар, стендлер уууп турар.

Мындыг эки ажаалдар-биле чегелештир лекция пропагандада чамдык четпестери хулаага шү-гүмчүлүн. Илангы «Би-лиг» нителеленин чамдык эге организааиялары ажал-лай кошкан чорудуп, лек-ция пропагандада четпес-терин илердип, тодарай со-рулганы организааия мурун-ча салып, делегеттер про-грамманы ажаалдап кылдыр бистин хун бүгү ажалыны-тыг иччегеиниң төвүңге турар ужурул.

Б. СЕДЕН-ХУРАК,
республиканын «Билиг»
нителеленин баштаар
чериниң референти.

Комсомолда чугула кампания

ВЛКСМ Топ Комитеди сен-тябрь айлан эгелен бүгү-ле комсомол ботуктеринге, бол-гаш эге организааияларынга, район, хоорай комитеттеринге отчет-сонугдалыг хураалдар, конференциялар эрттирер дута-йылда доктаалды хулаап ал-ган. Инда дарааныда хууса-ларын толатаркан. Сентябрь-октябрьда комсомол ботук-теринге, эге организааияларга: комбайн-декардыа хоорай бол-гаш райкомдарын, а фев-раль—мартта областтарын крайларын баа элелдеп-кен республикаларын комсомол конференцияларын болуп эрттирер.

Комсомолдун отчет-сонуг-далыг хураалдары—оларын дайынчы арга-ишчилерин не-гелдеп, аныктарын комму-нист кижизилгелеринге оон ролюн бекит турарынын шылгалдаа болур.

«Өзүп олуру» салгалды коммунист кижизилгелеринге баа чыл нителелди тургу-зарына партиянын бригадалары болгаш чок дулаачылар Ленинни комсомолдун ролю, ужу-дузааы амгы үеңиң бай-далында улам эсер, иччаган комсомол организааияларынга партияны эекти билилгал, ону дачыштыр партиянын удурулганы күштелдире чо-дуу—деп, СЭП-ниң XXIV съездинин Резолюциянда айтып турар. Съездин ай-тымшылык херек кырында кайы хуу күсүттинги турарын отчет болгаш сонугула-лар-биле дүңдүрүп, партия организааияларын ханы аналгыт кылдып, чогуур хемчеглерин ал турар.

Бо чылгы отчет-сонугдалыг хураалдар болгаш конферен-циялар Ленинни комсомолдун өлчөгил XXIV съездинин бууу-дузала болуп эртп. Иччаган шийтирлерин херек кырында комсомол организа-ция бүдүрү кайы хире күе-сеткелин дута-йылда пар-тиянын мурунча долу өтөдү болуп ужурул.

Чыл келген тудум бистин республиканын комсомол организааияны организа-аа-зы-биле быгыттып, сан тала-зы-биле өзүп, кылдып турар практиктиг ажал-ишчилер даштын болгаш шынары бед-ип турар. Амгы үеде респу-бликанын комсомол организа-цияны 380 ботуктерин, 575 салбыр, пех, бригада, ээлгеч, баа 536 чер-терде эге организааияларын тургустуруп, ин-да 24771 комсомол кезжигу-баптап турар. Моон алгаш нөөрге, комсомол ботук азы эге организааиялар тургусту-маан бүдүрүлгөниң мындыг

алдыр барык чок. Кайда-ла беш чылдын ажал-иш хай-лыккан болдур, инда ВЛКСМ кезжигу, быгыт тура-сорук-тук оолдар, кыстары өрүп болур. Оларын эртем-билини, арга-мергежил, күжү пар-тиянын XXIV съездинин төөгүтү шийтирлерин амы-дыралга ботандарычче комсомол организааияларын мобилизаап турар. «Алдан-Маалар», «Сут-Хөл» совхоз-тарда, «Чон-Хемчин район», «Тилелге», «Шамбалыг» совхозтарда (Танды район), рес-публика тингелдедиле, «Тына даг-дугу» комбинат-дарында комбинаттыг баа сон-даа еске черлерде комсомол организааиялар ажаа хамзаарык.

жип, иччегелерин ийи-тео-ретиктиг баа методиктиг бай-далы экизээ.

Амгы үеде комсомол организааияларын амыды-ралында оваа чугула кампания өтөттар болгаш сонугула-лар, оларын комсомол ботук-терин ийи отчет-сонугдалыг ху-раалды буу-чаа чылдырганы, ол ишкан «Муракчы» кол-хозка комитет секретарына сонугтан Светлана Санды-оол хураалга келбэн турда ону сонуп кааны маана то-даргай чикен болур. Билдыг байдал еске-даа черлерде бар.

Кызыл хоорайнын комсомол организааияларын хураалдар ботуктерин чүгө 52 черде эрткен. Бир эвес күрдүңгөн хуусада доозар деп бодалар болза, хууле 12-ден эвээш эвес хураалды эрттирер апаар-дыр. Инда буу-чаа чорук отчет-сонугдалыг хураалдарын шынарын шалтыг чедир бээр билдиргелер.

Партияны өкө-биле кошкан быгытталыг турар комсомол организааияларын баа бар. Таады районда 9 уугу ажал-агыларын комитет секретарыларынга чүгө 2 пар-тия кезжигу: Би-Хемде—5-тен 2, Каа-Хемде—9-тан 6, Эрианде—4-тен 2 сонугтан бооп турар.

Амгы үеде эге организааия секретарыларын 34 хуузу, пех, ээлгеч, бригада, салбыр организааияларын 18 хуу-зу, комсомол ботуктерин удурутуучуларын 21 хуууу коммунистер бооп турары ону, иччалаа-даа ам-даа оон хой турары дыкна күзөңгит, 48 хос-таткан комитет секретары-ларын барык чартык кезин партия кезжигу эвес, 87 уугу-уугу улаштыр бүдүрүлгө тур-транспорт организаа-ияларында 34, колхоз, совхоз ко-митеттеринде 36, балыкчылар-нын 107 организааияларында 22 коммунистер комсомолу башкарып ажаалдап турар, ону улам-ла күштелдирерин, комсомол партияны өкөтин бижырын ам-даа күзөп турар бис.

Устүңде айткан четпестер-ни дарый чылдырып, хураал буруун шылгылы бекеткен, ажаа комсомолуларын бекит иччегелер чоруп чедип алы-ры, комитеттерин болгаш бю-роларын ажалдаа четпес-терин илердип, тодарай со-рулганы организааия мурун-ча салып, делегеттер про-грамманы ажаалдап кылдыр бистин хун бүгү ажалыны-тыг иччегеиниң төвүңге турар ужурул.

Иччалаа-даа Бай-Тайганын, Барыш-Хемчинти, Ак-Дову-рактын чамдык комсомол ор-ганизацияларында ол хураал-дар чогуур хуусаадаа эр-теп, чогуур чылдааган чокка сонгаараттын, кошкан бе-леткедил, айткан шапкыла-оолдар эртин тургулаан. Ол комсомол организааиялар эге организааиянын азы бо-луктук структуралын ВЛКСМ Уставында дүштүр тургус-пайы, кезжигу ладырынын

толееринде болгаш комсомол-чуларын учудунда хой чет-пестер бар турда, оларын чы-латпай, далаш хураалдарын эрттирп турганын илерээ. Бай-Тайганың «Кара-Хөл» колхозка комсомол ботукте-ринге өтөттар эрттэнделе ийи отчет-сонугдалыг ху-раалды буу-чаа чылдырганы, ол ишкан «Муракчы» кол-хозка комитет секретарына сонугтан Светлана Санды-оол хураалга келбэн турда ону сонуп кааны маана то-даргай чикен болур. Билдыг байдал еске-даа черлерде бар.

Кызыл хоорайнын комсомол организааияларын хураалдар ботуктерин чүгө 52 черде эрткен. Бир эвес күрдүңгөн хуусада доозар деп бодалар болза, хууле 12-ден эвээш эвес хураалды эрттирер апаар-дыр. Инда буу-чаа чорук отчет-сонугдалыг хураалдарын шынарын шалтыг чедир бээр билдиргелер.

Партияны өкө-биле кошкан быгытталыг турар комсомол организааияларын баа бар. Таады районда 9 уугу ажал-агыларын комитет секретарыларынга чүгө 2 пар-тия кезжигу: Би-Хемде—5-тен 2, Каа-Хемде—9-тан 6, Эрианде—4-тен 2 сонугтан бооп турар.

Амгы үеде эге организааия секретарыларын 34 хуузу, пех, ээлгеч, бригада, салбыр организааияларын 18 хуу-зу, комсомол ботуктерин удурутуучуларын 21 хуууу коммунистер бооп турары ону, иччалаа-даа ам-даа оон хой турары дыкна күзөңгит, 48 хос-таткан комитет секретары-ларын барык чартык кезин партия кезжигу эвес, 87 уугу-уугу улаштыр бүдүрүлгө тур-транспорт организаа-ияларында 34, колхоз, совхоз ко-митеттеринде 36, балыкчылар-нын 107 организааияларында 22 коммунистер комсомолу башкарып ажаалдап турар, ону улам-ла күштелдирерин, комсомол партияны өкөтин бижырын ам-даа күзөп турар бис.

Устүңде айткан четпестер-ни дарый чылдырып, хураал буруун шылгылы бекеткен, ажаа комсомолуларын бекит иччегелер чоруп чедип алы-ры, комитеттерин болгаш бю-роларын ажалдаа четпес-терин илердип, тодарай со-рулганы организааия мурун-ча салып, делегеттер про-грамманы ажаалдап кылдыр бистин хун бүгү ажалыны-тыг иччегеиниң төвүңге турар ужурул.

ВЛКСМ Тына
ийин секретары.

БУЛЬДОЗЕРИСТ — ОРУКТА

А. Д. Ширн-Санаа ону классны чедиктинин доос-кан, болуун күзөп чораны механизатор болуун шийип алган. Трактор мыккан, ий-дыг күчүлүг техниканы бил-диг башкарылган ол ам он чыл алган. Уугу-Хемин сип-гел болгаш тараа протектор, ыракы Тер-Холун туугула-рына материал, кыттаглар-ына мал чөмөри сооту-рунне, орук чазалгазына мер-гежилдиг ажаалдап келген.

Аракчаа Донгаконич ам Бай-Тайганың «Кара-Хөл» колхозунда баа-ла макталдыг ажаалдап турар. Оон башка-раа «С-100» маргалыг тра-ктор эртирерин, иччалаа-даа урелиштин чокка, уругчу-ле орук чазалгазында чоруп турар.

Ханы-Кыттын дорт оруун, Бадурер-Даштын кадыр оду-

руун, Кара-Суг белиниң бол-гаш Кыдыкы-Арттын берге оруктарын элөөн таарымчалыг кылдыр чартакан. Район то-ву — Тээл-биле харылааар кол оруктан ангылда, «Кара-Хөл» колхозтун иштики — Боомун, Арташтын, Ажык-тарын чугула оруктарын кылдырыга ол могай чок ажаалдаан.

Бүдүдөр — Аракчаа Донгаконич Ширн-Санаа уругу-луде орукта чоруп кижиге — деп, кара-хулааларын чугаалажы таварылга эвес. Хая-лашты буза үстүрер, арга-чылгы тура, тыттырар, кандыг-даа берге ажаалдар болулаар. Ол бүгү тилел, културанын болгаш чагай-жылгалганын херэгне А. Д. Ширн-Санаа эс сеткилдиг кижип турар.

А. АДЫГБАЙ.

Чаа дүжүтүн ажаалдаа эгелээр—билек «Шамбалыг» совхозтун дүжүт ажаалдаанын муракчыларын аразына Иван Михайлович Шокотун ады көстүп келген. Назы-хы шору дөгү берген бо кижиге совхозтун комбайнерлерин аразына калбарган социалист чарышка удаа-дараа бирги черин ай, хун нормалын бууду чарык, ийи катап ажи-кү-сүдип, еске-лерге улегер-чике-лти көргүзүп ажаалдап келген. Моон мурунча бо черге мындыг мезгилдер дымалбалыг тур-ганын кым боор дээр бистин сонугурулган. Таны-жын чугаалашкан Иван Ми-хайлович Кызылдын № 3 автобүдүрүлгөсинин дүжүт ажаалдаанын дузалажы кел-ген дээрин билин алыныс.

Угун салган бо тараа-жы кижиге ийи чыл бурунгаар Кра-снорек крайнын Шарыповск районунда Тывага келген. Ол агроном кижиниң өтүлүзүнне

ХОРАЙ — КӨЛӨЗГӨ

төрүтүңгөн, Кара чажындан машина-техникага ол сундугу, 17 харындаа трактористер курдуун дооскан, баптагы аныгын алдарткан. Оон соонда кыска гектар черин ол чарган ийиан. Иччалаа-даа баптагы агыс алаа черле утту-дурган. Иччаа ол уладерге берген кара хоруундан бир адым довуракты алгаш үр-ле топтап көрүп, оон чакы чын херэгне кийр тынтылап, чоргаларын турган. Баптагы агыс тараажынын чы-мыштыг ижиге негелген орук-тун эгел ол болган.

Оон эгелээш тараажынын чымыштыг ижиге ол ханымын билгелээш, казын чир ажалдагылаа, тараа чашты-рылганын кижип, а күзүн

ажаап алыр ойде комбайн башкарып келген. Чылдын-на колхозка келген чаа техника-шы ол иччегелерин өөрөтп, чаа чүдүлгө-биле билиг мер-гежил бекиткен келген. Ажык-иже бердинин, ак сеткилдиг ажаалдап, районун муракчыларын олурундап дүштөй келген.

Ийи чыл бурунгаар Кызыла көзүп чурттай берээ-даа, хоочун тараажы бо күзүн сожургал-дыг олуруп шылааган. Күсүк дүжүт ажаалдаа эгелээр бил-лек, сеткил-сагызы дувуреп, хоорай Советинин — нүүсөччи комитетинде келеш кайы бир ажал-агыже чорударын бил-дөө.

Оон күзелин хандырган. Ич-

ЧЕРИНГЕ БЕРДИНГЕН КИЖИ

чанган Иван Михайловичин «Шамбалыг» ажаалдап чедип келгени бо. Ажаалдаа кижип-теринин мурунда хулаап ал-ган комбайнын ол хымача-лы-биле көргөш, чамдык ке-зектерин солуп, аяк кылдып алган. Ам комбайн бүгү сезон иштинде чангыс-даа үрмек сетпелге чок ажаалдаан дээр ол бүгү күжүн салып турар. И. Шокот август айла сов-хозтун комбайнерлеринин социалист чарыштыг тин-дөөш, тускай мааналды алган. Болуун чарыш салып алган ажаалдап турар эки Санда-оол Ишар-биле хун бүрүзүндө ажаалдаанын темпизин бедир

